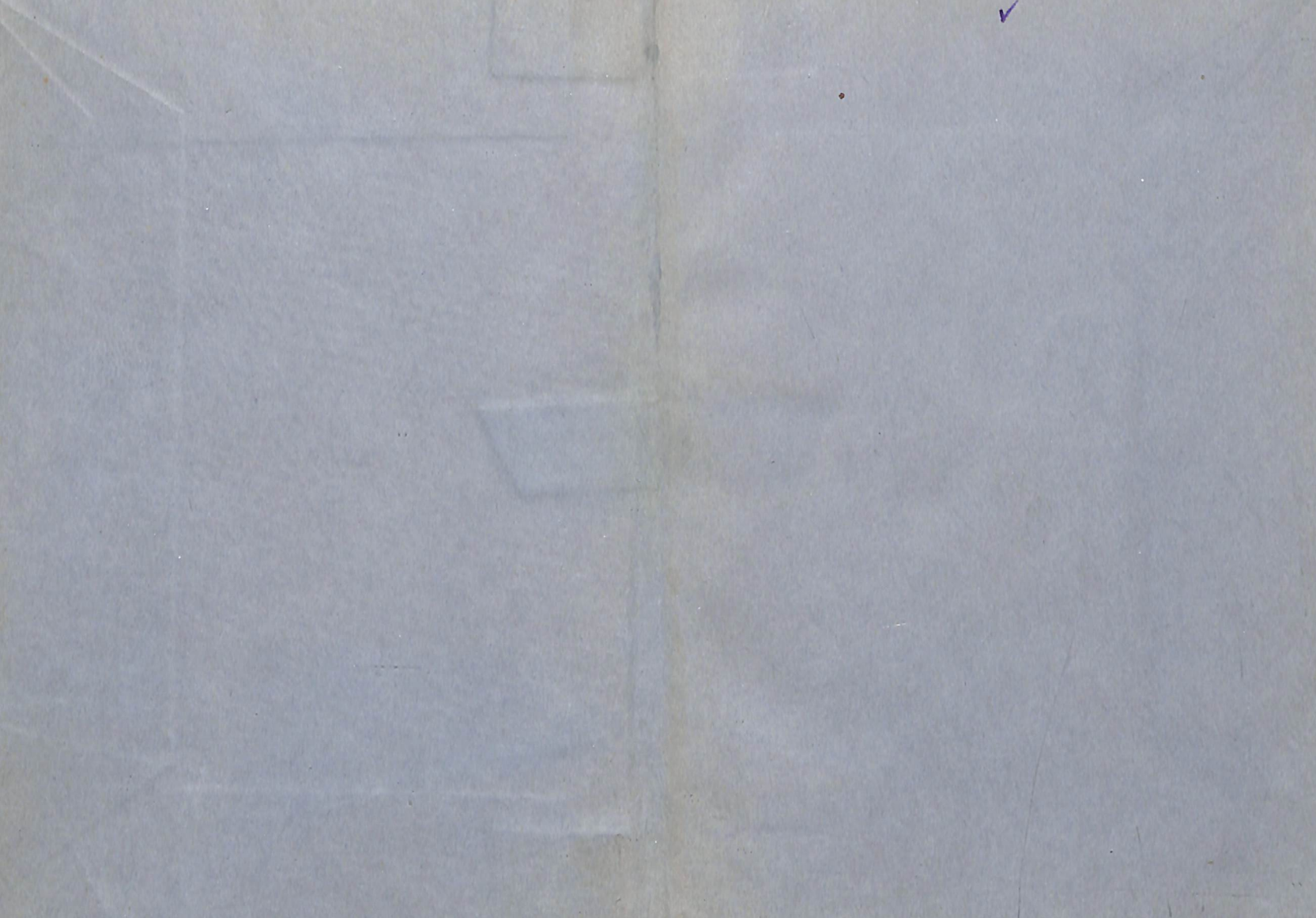

ԱՇՆԱՆ ՑՕՂԵՐ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ Բ. ԱՐԽԱՆԻ Ի ԹԻՒ

ԿԸ ՊԱՐՈՒՆԱԿԷ

20 Ե՛ ԱՌԵԼԻ ՆԻԻԹԵՐ, ՊԱՐԱԳԱՆԵՐՈՒ ՆԵՐՇՆՁՈՒ-
ՄՈՎ, ԳՐՈՒԱԾ ԳՈՂՏՐԻԿ ՈՏԱՆԱԻՈՐԵՐ.—

ՍԻՐԵՐԳՆԵՐ.— ՀԱՅԱՐԱԿԱԿԱՆ ՈՒ

ԱՆՑԵԱԼ, ԿԵԱՆՔԷՍ

ԳՐՈՒԱԳՆԵՐ.— ԱԶԳ.

ԿՐԹԱԿԱՆ ՈՒ

ԿՐԹԱՑԻՆ ՔԵՐԹՈՒԱԾՆԵՐ, ԵԻՆ. ԵԻՆ.

1914

ՏՊ. ԱՅԱՆԱՍԵԱՆ
Ա. ՍԱԳԱՐՈՐ

5885

ՄԱՆԱԲԶԱՆ

ՍԻՐԱՍՈՒՆ ՄԱՆԿԻԿԻՍ

ԱՆՄՈՌԱՅՆ ԱՐՏԱԻԱԶԴԻ

ԽՆԿԵԼԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

Որ գարնան մեջ ծնաւ ու

Խաւառնէ եղանակին իստեղացաւ :

ՎԵՏԱԿԻՐ ՀԱՅՐԸ

Ս. Փ.

ԵՐԿՈՒ ԽՕՍԲ

ՇԻՔԵՐՈՒ ՏՊԱԳՐՈՒԹԵՆՔԻՆ ԲԱՆՏ ԵՍԻՔԻՆ, ԵՐԲԵՐՍՈՒՄ
ՔԻՆ ԴՆՈՒԼ Կ'ԱՌՆԵՄ ԳՆԱՐԱ՝ ՓՈՇՈՏ ՈՒ ԼՈՒԱԾ ՈՐՈՒՆ ՔԵ-
ԼԵՐԸ ԱՂ ԵՆԱ ՀԵՆ ԲՆԶԵՐ ԲԱՊԵՐԱԳՈՅՆ, ՈՐԱԿԱ ԵՐԲԵՄԸ ՎԱՌ
ՏԱՐԻՔԻԱ ՄԷՋ: ՊԱՆ ԱՐ ԿՐ ՎԱՐԱՆԻՄ ԵՆ ԴՆՈՒՆ Ի ԴՆՈՍ ԿՐ
ՄՏԱԾԵՄ ՔԵ ԱՐՊԵՐՈՒ ԳՆԵԼԱՅ ԲԱԳՄԱՅԱԳՆԱՆԶ ԺԱՄԱՆԱԿԻՆ,
ՈՒՐ ԱՅՆՅԱՓԻ ՍԻՐՈՒՆ ԲԱՏՈՐԵՐ՝ ԳԱՊԱՓԱՐԻ, ՈՆԻ ՈՒ ԲԳ-
ԳԱԳՈՒՄԻ ՏԵՍԱԿԵՏՈՒ ԵՆ ՀՐՄԱՂ ՎԱՍԿԵՐՆԵՐՈՒ ՎԻՐԱՐ ԿՐ
ԳԵՐԱԳԱՆԵՆ, ԱԽԻՔԻ ԿՐՄԱ՝ՈՒ ՕԳՏԱԿԱՐ ԸՂԱՂ ՆՈՐ ԱՆՐՈՒՆ-
ՊԻ ԳԱՐԳԱԳՈՒՄԻՆ, ԱՆՈՆԵ ԲԱՇԱԿՐ ԱԳՆՈՒԱԳՆԵՐՈՒ. ԱՂ
ԻՆՅԱԿԱ ԸՍԻ, ԱՐՏԻԱ ԳԵՐԱԳՈՅՆ ԲԱՊԴԱՆԻՆ Ե ԺԱՌԱՅԵԼ ԱԳ-
ԳԻԱ՝ ԳՐԱԿԱՆԱՅԿԱ, ՈՐՅԱՓԻ ԿՐ ԳՆԵԻ ԻՄ ՎԱՆԱՔԻ ԿԱՐՈ-
ՊՈՒՔԻՆԱ:

ԱՇՆԱՆ 307.ՆԻՈՒ ԲՐԱՏԱՐԱԿՈՒՔԻՆՈՒ յԱՆԱԿՆՈՒ-
ՔԻՆ ՀՈՆԻՄ յԱՅՏԱՐԱՐԵՂՈՒ ՔԵ ԳՐԱԿԱՆ ՆՈՐ ՓՈՒՆԶ ԱՐ ԿՐ
ԿԱԳՄԸ, ԲԱՅԵ ԳՈՐԺԻԱ ՄԷՋ ԳԵՂԱՐՈՒՆԵՍԿԻՆ ԱՆԵՐԻ ԳԳԱ-
ԳՈՒՄՆ Ե ՈՐԿՐ յՈՐՊԻ, ԱՐԳՈՒՆԻՆ Ե ՈՐ ԿՐ ԿԱՔԿՔԻ, ՎԱՏԱՆԻ-
ԻՆ ԱՆԵՆ Ե ՈՐ ԿԵՐԳՈՒՔԻ, ԿՈՅՍԻՆ ԵՆՈՅՐԵՆ Ե ՈՐ ԿՐ ՏՐԱՓԵ,
ԲԱՆԱՍԵՂԺԻՆ ՎԱՍԿԵՐՆ Ե ՈՐ ԿՐ ՊՐՈՒԱԳՈՒՔԻ, ԱՆԴԱԿՅՐԵԱԳ
ԲՈՂԻՆԵՐՈՒ ԳՈՒՎԱՐԱՐ ՄԻՔԻՐԱՐՈՒՔԻՆԸ, ՎԵՏԱԿՈՒՄ ԱՐՏԵՐՈՒ
ՍՓՈՒՄԱՆԲԸ. ՎԵՐԶԱՅԿԱ ՍԻՐԱՏԱՐՓԻ ԷԱԿԵՐՈՒ ԻՏՎԱՂ ԲՈՍ
ԵՐԱԳՈՒՐԸ ԿՐ ԳՏՆԵՆ:

ՅՈՒՍՈՒ ԵՄ ՈՐ ԲՆԵՐԵԳՈՂ ԲԱՏԱՐԱԿՈՒՔԻՆԸ ԱԽԻՔԻ
ԲԱՅԱՔԵԻ ԳԻԱ ՍՈՅՆ ԴՆՈՒՄԱՐԿԻԱ ՄԷՋ, ՄԱՆԱՐԱՆԸ ԳՐԱՍԵՐ
ԵՐԻՏԱՏԱՐՊՈՒՔԻՆԸ ԵՆ ՊԱՏ. ՈՒՍՈՒԳՅՈՒՔԻՆԸ՝ ԲՆԴԲԱՆ-
ՐԱՅԿԱ ԵՆ ՈՒՍԱՆՈՂՈՒՔԻՆԸ՝ ՄԱՍՆԱՆՈՐԱՅԿԱ:

Այս առթիւ, հարկ տնհրածեօս կը համարեմ հրա-
պարակային խորին շնորհակալիս յայտնել այն ամէն ազ-
գայիններուն՝ որոնք գնահատելով գործիս գեղարուեստա-
կան արժէքն ու կարեւորութիւնը, իրենց ներքական
օժանդակութիւններով քաջալեր հանդիսացան, գրեցի իս
վաղ ընդ փոյթ հրատարակութեան:

24 Մայիս 1914

Ս. Փափազեան

Ա.Տա-Բազար

Հեղինակին կեիքը չը կրող օրինակները անվաւեր
զիտի համարուին:

ԱՇՆԱՆ ՑՕՂԵՐ

ԽԱԶ

Ո՛ր դու խաչ,
Վառ մեզ յոյս,
Եւ դու քաջ

Տաս մեզ յոյս:

Քրիստոնէին փառքի նըշան լուսալի,
Ու սկարին՝ պաշտպան, նեցուկ փրկարար.
Զարին յաղբող, կեանքի վաճան փարեղի,
Վշտահարին յոյս, ապաւեն մրիւրար:

Փայտէ Ըլլայ,
Թե արծաթէ,
Քարէ ըլլայ,
Կամ երկաթէ,
Մեզի համար,
Սուրբ է յաւէս.
Պաշտելի յար,

Ու խրնկաւէս:

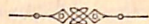
Սա՛ փրկութեան,

Անեղ գործիք յաղթապանձ,

Որուն առջեւ աշխարհ համայն,

Կը խոնարհին, ծուներ դրնեն երկիւղած:

ԼՈՒՍԻՆ

Դիւերալոյս,

Դու փափկիկ կոյս,

Արծաքավարս պերն բագունի,

Դերանքաւ ձեռակերտ անհունի .

Որ փափքիւս երկնից վերէն անբսուեր,

Եւ արձակես բիւր նանանչներ լուսաներ :

Տըխուր մարդոց , այրած սրից բալասան ,

Ո՛վ լուսնակդ իմ , մըտերիմդ անբաժան .

Երբ կը շրջիմ լըռութեան մեջ գիւերայն,

Քեզ կ'որոնեմ, եզմով մեղմին վիշերս համայն:

Լուսի՛ն , մըտիս լոյսը՝ հոգւոյս լապտերն այն փայլուն,

Որ ման կուգաս , շրջան կ'ընես անկայուն .

Որ մերք մանիկ, մերք կես բոլոր լուսադեմ,

Մերք ամպերու մեջէն ժպիս սրտադեմ .

Բայց երեւիս ուռնացած,

Բարձրէն յանկարծ,

Լուսալիր:

ԶՕՆ

ԴԵՌԱՓԹԻԹ ՎԱՀԱՆԻԿԻՍ

Օգոստոսի պերն բնծայ,

Սիրուն, անմեղ իմ սասրակ .

Քեզմով հայր, մայր բո՛ղ ցրնծայ,

Վառ արեւուն շողին տակ:

Օգոստոսի դու պարգեւ,

Հըրեւակ մ'ես, բէ բոչնիկ .

Որ բըռչըսիս հեւ ի հեւ,

Ճռուողելով սիրունիկ:

Օգոստոսի դու նըւեր,

ձերմակ, բընֆու իմ գառնուկ .

Որ կ'ոսոսես անվեհեր,

Սուր հիշերով անմեղուկ:

Օգոստոսի քաղցրիկ ձօն,

Ուսի՞ եկար արդեօք դու .

Երկի՞նք դրկեց մեզ ի ձօն,

Թէ հոգեակ մ'ես երկնաչու:

Ինչ որ ըլլաս դու սակայն,

Ծաղիկ, բոչուն, հըրեւակ .

Յոյսը, լոյսը մեր միայն

Շողա՛ մեր սան եղին սակ:

Այրէ՛ դու մի՛ս երջանիկ,

Ու պըսակէ՛ մեր ըղձանք,

Սիրուն որդեա՛կս , Վանանիկ,

Այս է հօրդ ջերմ մաղբանք:

Ծնունդ 13 Օգոստ. 1904

Ասա-բազար

Օ Ր Ր Ե Ր Գ.

Նընջէ՛ փութիկ իմ զըւարթուն, հանգիստ լե՛ր,

Որ աւարտեմ ձեռագործներս այս գիշեր:

Սըրժիս կրկին բաղձանքն է փաղցրանուէ,

Որ ես գործեմ, դուն քնանաս մուշ ի մուշ:

Առանց գործի, աշխատանքի կազդութիչ,

Մանուկն իսկ չէ երջանիկ փաղցրանից:

Դընու՞ի միքէ առանց գործի խաղալիկ,

Դառնա՞յ արդեօք շըռընչանքն ամբարձիկ:

Ըգբաղած եմ ու չունիմ վիճս բազմադէս,

Ոսկերքս ալ՝ որ կը գործեն փեղի հետ:

Սըրժիկքս ալ՝ անհուն սիրովդ շաղախուած,

Իբրեւ օղակ կայ հանապաղ շոքայուած:

Եթէ չըզգամ բանէ մը վիճս ու ձանձրոյք,

Քեզմով կուզեմ մի՛ս զբաղիլ անձանձրոյք:

Սիրէ՛ փոքրդ , որ եղաւ փեղ մի դայեակ,

Ինչպէս մայր մը՝ իւր զաւակին խանդակաբ:

Առանց ինծի, ո՛վ նորաբոյս ուղեւ դու.

Ո՞վ պի՛ս՝ շարժէր օրբանքդ սիրարկու:

Մեծցի՛ր փութիկ ու քնսրէ՛ փեղ խելանի,

Երիտասարդ մ՛ որ շէնցնէ , կենակցի:

Քեզմով անի քնսանիք մը բարեմոյն,

Ուրիշ մ՛ալ ես՝ կընեմ ուրախ ախաղձուն:

Աշխարհ համայն գովեստ կարդայ մեզի հետ,

Մարդոց սեռը՝ ուրախանայ քո՛ղ յաւետ:

Մեր կեանքն ահա , օրինակեն , գոհանա՛ն,

Ու երջանիկ քնսանիքներ բազմանան:

Տուներու մէջ զեղու բերկրանք , ջընձուքիւն,

Երջանկութիւն քո՛ղ սիրէ Տէ՛ր , սերն անհուն:

Թարգմ. ի հայ.

ՄՈՒՍԼԼԻՄ ՆԱՃԻ

ԱՐՈՒՍԵԱԿ

Օր մը Արուսեակ,

Պարզ, անսերեւեր.

Գրնաց շիփ շիսակ,

Պարտեզ ծաղկաւէտ:

Այգուն արեւակ,

Դեռ նոր էր ծագած.

Նւ ծառերուն տակ,

Նա շող չէր տրւած:

Քիչ մը ժամանակ,

Ատիկն ու անդին.

Դիտեց նա անյազ,

Ծաղիկներն անգին:

Էհ, որչափ բընօյշ,

Ծաղիկներ հոս կան.

Հոտով շատ անուշ,

Գոյնով աներման:

Պէտք է խընամով,

Փունջ մը կապեմ ես.

Բնծայեմ փուրով,

Իմ մօր սիրակեզ:

Այսպէս խօսելով,

Մըտաւ ծաղկանոց.

Ու մեխակներով,

Լեցուց իր գոգնոց:

Փափկիկ մասներով,

Հաւեց շատ ծաղիկ.

Գոյն գոյն վարդերով,

Շիներց մի փնջիկ:

Ապա երգելով,

Զըւարթ, քրքրուն.

Վազեց իր մօր հով,

Ժպտով մը սիրուն:

Մա՛յր իմ պաշտելի,

Ահա հեզ բնծայ,

Այս փունջ ծաղկալի,

Սիրոյս նախընծայ:

Մայրը կարողին,

Գրկեց զայն սիրով.

Սեղմեց զբոլագին,
Մ'անկեղծ գորովով:

Յեռոյ դառնալով:

Աղջրկան սիրուն.

Աղու նայուածքով,

Ըսաւ մեղմասուն:

— Պե՛տ որ է այսպէս

Մի՛տքդ զարդարես,

Դի՛սութեամբ պէս պէս,

Սիր՛քդ մրշակես:

Զանա՛ որ լինիս,

Յար արքուն եւ հեզ,

Եւ ուսմամբ փայլիս,

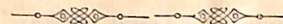
Դու զըւարթես:—

ԵՐԿԱՅՆ ՈՒՂԻՆ

ՊԱՏՈՒԱԿԱՆ ԲԱՐԵԿԱՄԻՍ

ՇԱՂՅԱՆԻՆ

Ի՛նչո՛ւ արդեօք ամեն աշխարհին հետ,

Թախծութիւնը զիս պատէ,

Եւ վշակրի հոգիս կրկին առ յաւէս,

Նորոգելով հին վեճերը դառնադէս,

Եւ աչքերս մրբագնէ՛.

Երբ կը տեսնեմ ամեն կողմը աւերակ,

Անճառները ու ծառերը դեղնորակ,

Թրոշուներն ալ՝ շատեց զացած հեռացած,

Սուգ են առած լեռ, ձոր, հովիտ ու պուրակ:

Բընութիւնը մահացած:

Տառապանքի, սրտայանքի այն ուղին,

Փռւած արեւմտեան ճակատին:

Զոր զրծած եր անգուր ձեռքը սեւ բաղդին,
Ուր ֆայլեցի երկար ասեմ սրտագին,

Թարթափելով վիրաւոր:

Թափառեցայ ֆաղէ ֆաղաֆ շարունակ,

Լեռնէ ի լեռ, ծովէ ի ծով անյասակ,

Վիշք առած ինծի բնկեր սրտադեմ,

Զ'ունենալով ո'չ ուղեցոյց, ո'չ դիտակ,

Ու դարման մը ցաւոյս դեմ:

Տըխուր ուղի, տառապանքի, վիշտերու,

Անապաս մը անբերրի,

Ուր ո'չ ջուր կայ, ո'չ ծառ, ծաղիկ յուսասու,

Ուր չի փրփիր կոյս շուշանը դաշտերու,

Բայց աւազը միշտ կ'այլի:

Երկայն ուղի, յաւիտենից սահմանուած,

Անժառանգին կարծես բաժին յաշկացուած,

Ուր չի ժրպփիր կեանքի այգը ցօղաւէտ,

Ու արեւը ինձմէ շատնց խոյս տըւած,

Սառեցրնէ զիս յաւէտ:

Ուղեւորն եմ, ես մօլորեալ զընայուն,

Կեանքի երկայն այն նամբուն,

Ուր կը ֆայլեմ, կը բափառիմ անկայուն,

Միշտ յուսաբեկ, անուշներով դառնագոյն,

Վրնաս սրտի ու նրկուն:

Զո'ւր դեգերիմ անմըխիբար, յուսահատ,

Թրշուռառութեան զրծուած մըրուր իմ նակաս՝

Մերք հեծեծեմ, մերք հառաչեմ վշագին,

Ու կը նըմի սիրքս նորէն տըխրապատ,

Մեղամաղձոտ իմ հոգին:

Ա՛խ, իցե՛ք քե ծառի մը շուք հովասուն,

Ըլլայ նոնի, կամ կընձնի,

Կամ վըտակ մը հեգիկ, արծաթ, փրփրուրուն,

Ուր ֆաղցր է ինձ բնկողմանիլ երագել,

Կեանքիս վըրայ որ կ'անցնի՝...:

Թո՛ղ որ անցնի, ու մարմինըս հող դառնայ,

Հիւլեանայ, բայց յիշատակս միշտ մընայ,

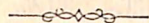
Զի աշխարհի պատհանքներէն ես զըզուած,

Կեանքէն, մարդէն եւ յոյսերէն խաբեբայ,

Կ'ուզեմ չըւել վշագգա՛ծ...:

ԱՆՅԵԱՆ ԱԵՐ

Լոյս առսրւան վառ շողերով,
Արեալոյսի քարմ ցողերով.
Գացի շրջել ծաղկած հովտին,
Հոգեխոռով եւ սրտագին:
Ուր փրփրէին գոյնով պէս պէս,
Ծաղիկներու ահագին դէզ՝
Ծառերն էին տնեւ հագած,
Բընուքեան հետ վերագարքած.
Ու կը լսուէր ամեն կողմէն,
Պուրակներու նրսեմ խորքէն,
Թըռչուններու հետ ճողովիւն,
Ու սրիւնգը՝ կայտառ հովուին:
Հառաչանք մը կարծես արտէս,
Հրդեհի մը բոցերուն պէս,
Սրաքոխ դուրս խոյացաւ,
Ու ցրնցեց զիս, սրւաւ ինձ ցաւ.
Երբ լիւեցի այն երջանիկ,
Զրւարք ծառերը վաղանցիկ,

Ու բոսորք քու շրթունքիդ՝
Ուր զրաւէր աչքս անբրբիք.
Քեզ հետ նըստած մօտ առուակին,
Կ'երագեինք մենք սրտագին.
Զեռքդ առած ձեռներուս մէջ,
Կ'այլէի ես սիրովդ անշեջ:
Սէ՛ր ծըծէինք, սէ՛ր անապակ,
Կանանչ ու զով ծառերուն տակ.
Ու երջանիկ զոյգ ամուլներ,
Հիւսէինք մեր վարդ պրսակներ:
Բայց վա՛հ, բաղդին մեկ հաճոյքին,
Զոնք եղայ ես դառնագին.
Ոչընչացան յոյսերս ամեն,
Մընացի ես անապաւեն:
Երբ կ'որոնեմ զեղ զարմեալ,
Կըքոս քայլով եւ վշագնեալ,
Երբ քափառիմ մերք յայն հովիտ,
Յիշեմ զեղ եւ այն վրտիտ,
Ծառեր դեղնած ու քառամած,
Հիւղերնին ալ՝ շատոնց չորցած.

Եւ առուակը դըղըջացող,
Հեզիկ, խաղաղ, արծաթացող.
Ու սոխակին վըսեմ գեղգեղ,
Վեհ կամար կապուսագեղ,
Ոհ, այս ամենն էին անցած,
Տիեզերքը ինձ մըքնցած.
Երբ դու չիկաս իմ մօտ նըւա՛րդ,
Ոհ, չեմ կարող քլլալ զըւարք:

ԴՐՈՒՍԳ ՄԸ

ՕՐ. Ա. . . . ԻՆ

անցեալ կեսնիս

Յիշե՞ս արդեօք այն կըղզեակը գեղեցիկ,
Գընալը՞ն էր, քե բրինձբօն հիացիկ.
Ուր շրջելու կ'երթայինք մենք դեպ ծով,
Մինակ էինք նաւակին մեջ բովէ բով:
Անուշադիր մեր շուրջն անցած դարձածին,
Կը նաւէինք խաղաղընթաց մեջ ձոցին.
Անուշներու խոհանքին մեջ ծըփալով,
Նոր կեանքով մը երջանկաբեր հոգեյով:

Վերջալոյսի կարմիր շողերն ալ վառ վառ,
Անհետեին հորիզոնէն բոցովառ,
Մուրք տակաւ կը քանձաւնար մեր չորս դին,
Բայց մենք զիրար կը տեսնեինք անձկագին:

Ծովուն կապո՞յսը , քե լուսնակին հըմայֆոս,
Ճանանչները ցոլացած էր , նըւաղկոս
Աչքերուդ մեջ , աղեղնաձեւ , գրաւիչ,
Ուր սեւը կար երեւոսի հրապուրիչ:

Գիշեր էր , եւ՝ ամեն բան լուռ անըրեունչ,
Միայն լուսէր ձայն գեփիւռին հեզաշունչ.
Ու նողփիւնն ալ՝ ալեակներու վեճ ի վեճ,
Կը խըռովէր մեր անդորրը սիրաւեճ:

Ու քիչ հեռուն ապարանքէն ծովափնեայ,
Որ բարձրանար ներմակ սիւնով մարմարեայ.
Չայն մը լըսուէր , ձայն մեղանուշ դաշնակին,
Ընկերացած մասդաշ կնոջ մը երգին:

Իսկ քիչ անդին նրբախառն աղջիկներ ,
 Հերմակագրես, քննու, փափուկ էակներ,
 Կոսրուելով կը փախին եղբրէն,
 Ու մագերին ծածանելով զեփիւռէն :

Ու նաւէինք արծաթաւող լուսնին տակ,
 Ծովուն կապոյտ հայելոյն մէջ անապակ.
 Զ'երն խօսէր, մեր շրթունքը միացած,
 Սեր ծրծիկնք, սեր բզգիւնք, բզմայլած:

Աւա՛ղ, անցան տարիները երջանիկ,
 Պրտոյտ, նաւակ, երկինք ու ծով եւ ալիք,
 Նրդ ու դաշնակ, ծիծաղ, ժրպիտ ու զեփիւռ.
 Անհունին մէջ ցրնդեցան, ցուրտ հողմասփիւռ:

Ու կը խորհիմ ես տակաւին ընդունայն,
 Նրա՞ղ մ'էին, բէ իրական կեանքն այն.
 Ուր խաբուսիկ հանդիմներու հրմայլին
 Տակ զինովցած, սեր շէջի հեշագիլին:

Քու փողոցը հոգեակ ոսկի վանդակին,
 Արդեօք երկինքէ՞ն իջար թեւաբաց.
 Միքէ կը բաղձա՞ս քրոջելու կրկին
 Քու նախկին բոյնը՞ քէ էիր նեղուած:

Վարդանոցին մէջ ի՞նչ կընես դու յար,
 Թառած ուղեւին վրայ նորաբոյս.

Ես ըսոյց զիտեմ, որ քեզի համար,
 Շատեր հոգի տան, կրեն իրենց յուս:

Նախնուն թելերով անըման քրոջո՛ւն,
 Գէթ մի ժամանակ ինծի մօտ կեցիր.
 Իմ փափուկ ձեռքս՝ քո ղ ըլլայ քեզ բոյն.
 Երկնայինները չե՞ն ինչներ յերկիր:

Ինչ սրտագրաւ, բրնական կեցուածք,
 Յօղ զրարթարար, լուռ հոգիներու.

Անուշ նայուածք մը՝ սրխութեամբ լեցուած.
 Դըւանակալից, դիրք մը յուսատու:

Գրքաւիչ սիրովդ՝ ես շատնց վառուած,
 Ինչո՞ւ արդեօք քեզ «մարդ» կոչել չուզեմ,
 Սիրքս ալ արդէն՝ քեզի հետ կապուած
 Երկուքնիս ալ չե՞նք ձեռակերտս էին:

ՄԱՌԻՐՆ ՄՈՏ

Լուսապայծառ այն գիշեր,
Երկինքը պարզ, պսպրղուն.
Լուսընկալին հիր ցոլքեր,
Աղամանդի պէս շողուն.
Արծաթ փռել մաղեիկն,
Ցրցնելով ոսկեգոյն.
Անուշ լուսով մ'օծելին,
Երկրիս խորքերն ու անկիւն:
Խորհրդաւոր այն գիշեր,
Դաշտերուն մեջ բաց արձակ.
Պահպանելն հովիւներ,
Իրենց հօտերն համարձակ:
Ու չի գիտեն, ե՞ր յանկարծ,
Լքողքիւնը գիշերին.
Կը խանգարի յեղակարծ,
Բացուելովը երկրնին:
Եւ ի՞նչ տեսիլ գերբնական,
Հրեշտակներ լուսեղէն.
Որոնք փառք սան միաբան,
Բաղլը ձայնով զեղգեղեն:
Երկինք, երկիր դրդողին,
Հանդեպ Աստիկն անսովոր.
Ու կը վազեն տենդազին,
Հովիւ, արեւը մեծաւոր:
Որոնք քողով իրենց գանձ,

Եւ ոսկեհուռ ծիրանին,
Ու հաւատով մեծապանծ.
Դիմեն Յիսուս մանուկին:
Զրմուռ, հալուէ եւ ոսկի,
Մասուցանեն խրնդաւէ.
Թագաւորին երկրնի:
Ու ի՞նչ տեսնեմ, հո՛ն, հեռուն,
Գոմ մը խաւիսով եւ անուշ,
Ուր կը լուսի կովերուն,
Անուշ բառաչն անբռնկ:
Իսկ քիչ անդին մըսուրին
Մեջ կը փայլի լուսացող,
Դեմքը անուշ մեր Փրկչին.
Ու ծրպիսը հիացնող. . . :
Բերբեռնի լուսը Այլը,
Լոյսերու մեջ ոչ ուղուած.
Ուր ծընած է մեր Տէրը.
Երկրպագե՛նք գեհնամած:

ԳԱՐԵԱՆ ԵՐԳ

ՄԱՆՈՒՆԵՐՈՒՆ

Քարունն է եկեր ծիծաղիկոս դեմքով,
Դաշտ ու ձոր ծածկեր գոյնզգոյն ծաղկով.
Ելէ՛մ մանուկներ, երբանք ի պրտոյս,
Դաշտերուն մէջէն վազվզենք անփոյթ:

Թրոյուններ հազար ծառերու մէջէն,
Դէս պէս ձայներով երգերնին հրնչեն.
Մեղուն կը բզգայ, գորսը կըռնի,
Օոխակը կ'երգէ, աղաւսին մընջէ:

Հեզիկ զքնացօյն առաւակներ վրձիս,
Կոռոզէն դաշեր, մարգագարդ հովիս.
Հովիւն սզ առած գառները ինկուշ,
Կ'արածէ գանոնիս խոտերով անուշ:

Իսկ դո՛ւ մանուկներ, օգոս խղեցէ՛ք,
Ձեր ժամանակին յարգը շաւ գիցցէ՛ք.
Կը սահի անդարձ կեանքի գարունը,
Անոր յաջորդէ սրխուր աշունը:

Այո՛, կայտեցէ՛ք զարեան հետ անուշ,
Բայց չըլլայ մընաք Ձեր դասերէն ուշ.
Իսկոյն սիրել Ձեզ նըշանաբան,
Թո՛ղ ըլլայ իմ խօսք իբրեւ վերջաբան:

ԹՈՒՉՈՒՆԻՆ

Ո՛վ սուրհանդակ դու գարնան,
Երածիւր բընութեան.
Ճախարարաց դո՛ւ բռնի՛կ,
Իրպիրդ անուշ երգեցիկ:

Անճառներու մոգիչ հիւր
Չայնիկդ ազդէ բիւր հրապոյր.
Գեղգեղանիկ ըզմայլուն.
Որ կը հրնչէ շաւ հեռուն:
Այլին մոռնայ իր ցաւեր,
Ողբեր ու կոծ արտաւեր:
Որ մերք քառած ծառին շուր,
Նոնիներուն իրաւուն.
Ճոռողելով անդադար,
Կը քրչիւքիս սարէ սար:
Ոգի՞ մ'ես դու, քե հրեշտակ,
Ըսէ՛ ինձի, ո՛վ բռնակ.
Պանդուխտներու տարագիր,
Անճառներէն ե՛ս ձայնագիր.
Որ սրտնաս լին ու ձոր,
Ե՛րբ անուշ ծովուն հետ,
Կամ խռովեալ ծովուն հետ,
Կոնակներուն փրփրաւէ,
Ու գոռացող փոքրիկին,
Կը ձայնակցիս իրաւագին:

ԴԵՌԱՏԻ ԱՂԶՐԿՆԵՐՈՒՆ

Ձրարք ե՛ք դուք եւ կը խայտափ համարձակ,
Երբեքն զայն.
Բայց երկինքին, դաշերուն մէջ հերարձակ.
Անմեղունակ.

Ձեր շուրջ պատեն լեռ, ծառ, ծաղիկ գոյնզգոյն,
 Կանաչութիւն.
 Առուին խոխոջ, քոչուններու բզմայուն,
 Դաշնակութիւն:
 Ականջ դրէ՛ք անուշ երգոց սոխակին,
 Զբարբարար.
 Որ գեղգեղէ անառիւն մէջ տրտազին,
 Մրբապարար:
 Կայտեցէ՛ք դուք անմեղ կոյսեր խօլաբար,
 Թեթեւասոյր.
 Ձեր կեանքի քարմ արեւոյնս փայրապար,
 Թո՛ղ չ'անցնի զուր:
 Դպրոց գացէ՛ք. ուսման պարտեզն այն մանկանց,
 Անուշաբոյր.
 Հաւաքել ծաղիկ բարոյական գիտութեանց,
 Համեստաբոյր.
 Զարդարելու Ձեր նակար կուսական,
 Միտք բարի.
 Միտք համբոյր՝ առաքինի խոհական,
 Ամբիծ արի.
 Համեստութիւն, պիտ' ըսէի, աղջկանց,
 Անգին գոհար.
 Պրսակ, մանեակ, ոսկի շոքայ շրնորհաց,
 Որ փայլի յար:
 Պարկեց եղի՛ք, դուք ո՛վ կոյսեր դեռաբոյս,
 Եւ անաչառ.
 Շո՛ւտ, Ձեր միտքն քո՛ղ բաժնւրին ու սան խոյս,
 Խօլ կիրքեր չար:

Պիտի փայլի նակսին վերել ձեր անքիծ.
 Զիւնասպիսակ,
 Պրսակ գեղոյ եւ շրնորհաց լուսագիծ,
 Իբրեւ հրեշտակ:
 Պիտի քրոջի՛ք գերդ ոսոսունն քիթեռնիկ,
 Օղասըլաց.
 Անհունութեան դաշտերուն մէջ երջանիկ,
 Ուր չիկայ լաց . . . :

ԶԱՏՈՎ

Ախորժելի սառնութիւն մը մեղմօրէն,
 Որ կը սուրայ երբեմնակի ամպերէն.
 Գարնանային հովր անուշ ու թեթեւ.
 Զոր կը ծըծենք բզմայանով հեւ ի հեւ.
 Մի առանձին տեսակ՝ կարծես անեղուն.
 Բուրումներով, համակ կեանքով ակադուն.
 Մրբնորոք՝ զոր պատած է մեր չորսդին.
 Զոր կը շնչենք անյագօրէն հեշտագին.
 Կեանք կ'եռայ ու կը յորդի տուններէն,
 Ամեն կողմը կը նւարես վեհօրէն՝
 Ոգեւորում, հրնուանք ու խլկն խայտաբոյ
 Յրնութիւն մը՝ հոգեպարար, երկնայօղ.
 Ու կը տեսնես զբարբերես էակներ,
 Որոնք տունէն դէպի փողոց են քափուեր.

Մեն մին հագած իր հագուստը սօնական,
 Որոնց մեջը մանուկներ ալ կը վիսան.
 Օրփորդներ ու ճիկներ պերճաւոր.
 Տարածելով անուշ բուրմունք, փայլ ու շուր:
 Եւ հանդեսին աւեսաւոր այն զանգակ.
 Որ ղողանջէ օդին մեջը համարձակ,
 Քունդ հանելով մեր սիրտերը խաղաղած,
 Հանդիսափառ նրագներով երկիւղած.
 Ու սանար՝ Աստուծոյ տունն է ողորուն,
 Վառ ջահերով, նրագներով զարդարուն,
 Որոնք շողան աղամանդի պէս փայլ փայլ,
 Արձակելով բիւր նանանչներ լուսափայլ.
 Որոնց մեջէն խաչվառներ կը փայլին,
 Շուրջառներ ոսկեհամուկ կը վառին.
 Եւ զանգերը, քշոցները կը հրնչեն,
 Արժաքանցող բուրվառներն ալ՝ կը ճօնին.
 Դպրաց խումբը իր երգերով երկնային,
 Ժողովուրդն ալ անեղ ձայնով բամբային.
 Կը տարփողեն յաղթանակը կրօնի,
 Նրագելով շարականը սուրբ Զատիկ.
 Ուր կը տեսնենք կարմիր բոց մը ցրնծութեան,
 Որ ծաւալի խղճին մեջը մարդկութեան:
 Բոց մը սիրոյ, նեմարտութեան անկաշկանդ,
 Որ կը կանգնի Զարին հանդէպ անվրկանդ.
 Յաղթանակն է այդ բարութեան անմահին.
 Որուն առջեւ մարդիկ համայն խոնարհին,
 Եղբայրանան ու իրարու ձեռք բոբունեն
 Քրիստոսի Յարութիւնը աւետեն.

«Մեծ աւեսիս եղբայր մերոց,
 «Քրիստոս յարեա՛ւ ի մեռելոց»:
 Ամենուրեք բեկրապատար կը հնչեն,
 Մեծ շէն(երու, խրքիքներու ալ մեջէն.
 Ու ցրնծութեան համանրագ շեշտերով,
 Փառաբանեն զԱստուածորդին օրհնելով,
 «Զատիկն է եկել կարմիր հաւկիթով,
 «Նախշուն գառներով, պէս պէս ծաղիկով:

ԶՈՒԱՐՔՈՒՀԻՆ

Տէս սա ծաղիկոս բուրասանին,
 Կընդրկաբոյր խրկեմնոյն տակ.
 Անմեղունակ զրարք կուսին,
 Մասներուն տակ գեղաշիտակ.
 Կը բրբրոսայ մեղմ եւ յուշիկ,
 Փափկահնչիւն ոսկի քնար,
 Նրագելով շաւ անուշիկ:
 Արքունի եր նե, քե քրնանար,
 Կիսախրքիկ կապոյտ աչքեր.
 Մեւ յօններով եգերուած,
 Ու կրլորակ ամբիծ այտեր.
 Նոնանքման բոսորած:
 Շրքրունքներ կարմրորակ.
 Մեր եւ կնդրուկ կը բուրեին.
 Եւ մագերի ծովի կոնակ,

Լըրացուցիչ իր գեղին,
 Ռոնի՛ ծալ ծալ կը ծրփային,
 Մեղմիկ հովեն փայփայլում,
 Ուսերէն վար կ'երկարէին,
 Մինչեւ մեջք ժապաւինած.
 Շրջագգեսն ալ՝ նուրբ ոսկերել,
 Զիւներու պէս նեփ ներմակ.
 Ռոււն վրայ մեհաֆսի թել,
 Յօրինած էր շրթեղ փանդակ.
 Մասն ի իրնար, շուրքն ի նըրագ,
 Աչերն յերկինս ըզմայլագին.
 Դիտէր կամարն այն կապուսակ,
 Փայլուն շողեր վառ արեգին:
 Զըւարթունին հրբեշտակ մ'էր,
 Բայց չ'ունէր թեւ, սրլացք, բըռիչ,
 Գեղ ու շընորհ երկնանքէր,
 Սիրս մը ազնիւ եւ զըրաւիչ:
 Սիրոյ արձանն էր այն կընեայ,
 Այնչափ աղուոր ըզգլխիչ,
 Թէ դիցունին գեղանձնեայ,
 Հուր աչերով յանկուցիչ:
 Անտառներու հո՞ւրին էր այն,
 Թէ դաշտերու իշխանունին,
 Զե՛մ գիտէր ես ըսոյց, սակայն
 Կարծեմ թէ էր նուանդունին:

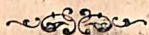

ԴՊՐՈՅԸ

Ո՛վ յարկ վրսեմ, իմաստութեան դու սանար,
 Զննադագեղ.
 Ուր դարբընւի միտքն արի, անդադար,
 Վայելչագեղ.
 Դադափարաց նոյս մըքերով բաւական,
 Եւ գիտելեօք.
 Կը զարգանայ միտքն ու հոգին հեգ մանկան,
 Տրխեղծ անոք.
 Ուր կը զտուի հոգին իր սեւ աղտերէն
 Եւ շարունակ.
 Կը մաքրուի, կ'ազնուանայ վեհօրէն
 Իբրեւ փանդակ:
 Հո՛ն կ'ուսանի բեմքասացը, հարսասան,
 Նուանդագին.
 Ռոտացող գոռ շեշտերուն պերն շղթան.
 Հիւսէ անգին:
 Հո՛ն ձեռք կ'առնէ բանաստեղծը՝ Մուսայից
 Ոսկի իրնար.
 Ու սխալի նըրագներով հոգելից,
 Դիւթ մեզ յար:
 Դպրոցն անշուշտ յուսոյ չննաղ այն սանար,
 Պարխայ ամուր.
 Ուր մարգըլի գիտուններու վեհ կանառ,
 Ազգաց հանուր.

Ան արժարձե մեր մեջ նաեակ գեղեցկին,
 Բարւոյն ազնիւ.
 Ու նշմարսին եւ վրսեմին անձկագին,
 Փարիլ սերսիւ.
 Եւ վերջապէս դայրոյն անեջ վառարան,
 Որ տայ մեզ լոյս.
 Խարիսխ, պատնէ, հեզ մանկութեան կրքարան,
 Փրկութեան յոյս:
 Ուր բարձրակայ միտքն անսեղ պատանւոյն,
 Դեպի բարին.
 Ու տոգորուի գաղափարով ապառնոյն,
 Յաղթել չարին:

ԵՍ ԶԻՈՋ ՅԻՇԵՄ

Երբոր Գարունը կուգայ վերքսին,
 Կը փրփրի վարդը, շուշանը դաշին,
 Սոխակը բընփուտ վարդին սիրահար,
 Պուրակներու մեջ կ'երգէ փողոցաբար:
 Աղջիկ գեղադեմ,
 Ես գփեզ յիշեմ:

Թէ երբամ շրջիլ անտառին խորեք,
 Մեղմելու համար իմ անհուն ցաւեր.
 Կամ միևնա՛կ նըսած եզերքը առուին
 Լըսեմ խոխոջը անոր սրտագին:
 Հո՛նք քեզ կ'երագեմ.
 Միշտ գփեզ յիշեմ:

Երբոր գիշերը կուգայ իր մութով,
 Կը պատէ չորսդին սեւ վարագոյրով,
 Ու պլպլացող աստղերն երկրնին,
 Ասուպի մը պէս մարին տեղագին.
 Ես բարւոք գիշեմ,
 Թէ ըզնեզ յիշեմ:

Թէ սիրուն երգեր լրսուին ամեն տեղ,
 Կամ կուսին մաշներ դաշնակէն գեղգեղ,
 Թէ ծաղկեայ պըսակ զիմ գրլուխ դըննեմ,
 Փափուկ եակներ զիս տըջապատեն:
 Ո՛վ պատկեր վրսեմ,
 Ես գփեզ յիշեմ:

Երբոր ձըմեռը կուգայ ցուրտ հովով,
 Գորշ գորշ ամպերով, ձիւնով, սառնոյցով.
 Մածկելով լեռ, ձոր, հովիտ ու դաշտեր,
 ձերմակ փոխերով ծառերը պնեն:
 Կոյս համ' ստադեմ,
 Ես գփեզ յիշեմ:

ԱՆՏԱՌՆԵՐԸ

Նորեկ գարնան զըւարթագեղ օրերուն,
 Բուրումնաւէ.
 Անտառները խիտ ծառերով զարդարուն,
 Ժրպսին մեզ հետ:

Ուր կը լըսուի բռնուններուն հետ դայլայլ,
 Կենդանաւար.
 Ռոնի բունած ճիւղերուն մէջ ցօղափայլ,
 ձըռուողեն յար.
 Ու ամառուան տափ օրերուն հետ նընտղ,
 Եւ տօրակեզ.
 Իրենց շուրք եւ հովանին զովցընող,
 Պարգեւեն մեզ:
 Անտառներ՝ իրենց հրակայ ծառերով,
 Վեհ լայնանիւս.
 Կը պաշտպանեն ըզմեզ տափէն անխրոնով,
 Կուտան հանգիւս.
 Ո՞հ, քանի՞ օր հետաքի եւ մեզ համար,
 Ժամերով ձիգ:
 Շընչել անօր օդն ու բոյր զովաւար
 Յոյժ գեղեցիկ:
 Իսկ երբ փըշէ մըրրկաբէր քամին սառ,
 Ուժգընօրեն
 Ու երբ քափուին տերեւները դալկահար,
 Իրենց ուտեն.
 Երբոր ձիւնը հոն կը դիզուի խաւ ի խաւ,
 Եւ սառուցիկ.
 Տըխուր եւ ա՛ն, խորհրդաւոր, մուր, խոնաս,
 Ահագոյցիկ:

ԵԿԵՂԵՑԻՆ

Տուն Աստուծոյ սրբանրէր աղօթի,
 Խունկի, բոյրի, պաշտամունքի սուրբ տեղի.
 Ուր կը լըսուի դրայիւններու անուշ երգ,
 Ալիւնեա, մեղեդիներ ու տաղերգ:
 Հո՛ն քանի՞ անգամ կը գեղգեղէ շարական,
 Ու կը հիւսէ մաղթանքներու սուրբ շղթան:
 Ծուխըն անուշ՝ կը բարձրանայ բուռվառեն,
 Գալարուելով, պըտտեցելով յուրօրէն.
 Ռուն հետք կը խառնուի շաւ իսկ հեղ,
 Բարեպաշտին աղօթները արտազեղ.
 Կը վերանան կամարներէն ալ անդին,
 Սուրբ տաճարէն, աբոսին հով Անդին:
 Հո՛ն կը տեսնես վառ սեղանին լոյսերուն,
 Առջեւ կանգնած քանանայ մը սրբասուն.
 Մասուցանէ զոհ, պատարագ, վեհ խորհուրդ,
 Տալով անուշ հոգիներուն մեր յագուրդ.
 Քըշոց, ծննդայ, մեղեդիներ միացած,
 Երգ ու սաղմոս եւ մըրմուցներ հոգեգգած.
 Որք մորոգեն մեր արեւը վերքսին,
 Արժարժելով հուրը սիրոյ կըտնին:
 Հո՛ն յանախեն դասակարգէ զանազան,
 Հարուս, սընանկ, երկսեռ ամբոխ մ'այլազան.
 Սըգաւորներ, պառաւն ու ձեր, մանկըտի,
 Նոր հարսերն ալ՝ քարմ աղջիկներ ծաղկաշի.

Մին կ'աղօթե, միւսըն հայցե անձկագին.
 Ու կը թափե կաթիլները արցունքին:
 Հո՛ն կը տեսնես մանկամարդ մը սեւ հագած.
 Խաչելութեան պատկերին դէմ ծնրադրած.
 Կը հառաչե՞, կ'ողբա՞յ արդեօք, հեկեկա՞յ,
 Թէ վիշտերու հեղեղ մ'ունի անիկա.
 Ոչ ոք գիտէ, բայց հեզ կիներ ըսփոփուած,
 Կը հեռանայ այն պատկերէն իրամած:

ՀԱՐՍՆԻՔԷՆ ԵՏՔԸ

Ամուսնութիւն, կեանք երջանիկ, ընտանի,
 Որ քաղցր երբեմն է մարդոյն,
 Ռո՛ւն կ'ըղձան փափուկ կոյսեր գեղանի,
 Ու սրտիկն մատաղաւ լանջօր հոլանի,
 Երագներով վարդագոյն:
 Բայց այդ կեանքը, այդ միութիւն բաղձալի,
 Շատ անգամներ կ'ըլլայ դժբաղդ եղկելի,
 Ռո՛ւն հեռէ ընտրութիւնն էր անյարմար.
 Տարիք, ուսում չ'են առնըւած նրկասի,
 Ըղձանքները սիրավառ:

Ու քայքայի կեանքը անուշ այդ բոյնին,
 Ասելութեան ֆոյին սակ.
 Ու ցրանայ ըզգացումներն երկուքին,

Կուգայ իրել զըծութիւնը մեջերնին,
 Անց ու դարձէն անգիտակ:
 Այնուհետեւ կեանքը կ'ըլլայ դառնասար,
 Ու կը նեղուի մատաղաւ կիներ հոգասար.
 Զի չի կրնար հանդուրժել բիւրս ընթացիկն,
 Իր երկանը՝ որ զինք նեղէ անդադար,
 Հըպասակիլ իր կամքին:

Արդեօք քանի՞ հեզ աղջիկներ անձկագին,
 Տարիքին մեջ իրենց վառ.
 Զոհը կ'ըլլան ծրնողական կոյր կամքին,
 Զի ծրծելով սերը անուշ կաթոգին,
 Կ'իյնան, մարին դալկահա՛ր:

Հա՛րկ է ըսել պստառն ասոնց ամենուն
 — Տրգիսութիւն, սեր արծաթի, բրոնզութիւն.
 Որ քայքայէ կոյսին կեանքը՝ վարդ համակ,
 Երագներով եւ յոյսերով ակադձուն,
 Ծրնողական երդին սակ...:

ԸԳՁԵԼ

Օձապրտոյս գալարումով անկանոն,
 Հեղեղ մ'ահա բոսորափայլ, շառագոյն.
 Որ բարձրանայ եւ կ'ողողէ հորիզոն,
 Թանձր ծուխով, գործ ամպերով մըքագոյն:

Գաղաֆն ամբողջ բոցերու մէջ կը լողայ,
Կործանելով. ըսպառելով ամեն իր.
Ուր որ կայծը նետի մը պէս սրլանայ,
Հոն կը թողու իր աղեկսր.— ծուխ, մոխիր—:
Անտուշ նրման բրնակալի մը անգուր,
Որ կը սփռէ մա՛ն, կոտորած իր չորս դին.
Զ'ունենալով սիրս, ըզգացում, խիղն եւ գուր,
Ու չի լըսեր հառաչանքը այրիին:
Հո՛ւս կը տեսնես դու մանկիկ մը կիսայրեաց,
Հո՛ն հոյակապ պալատէ մը հուր տեղայ,
Հո՛ւս տանար մը գեղախանդակ բոցաբարձ.
Անդին թաղ մը անհունացած, դեռ մըխայ:
Թանձր ծուխին, խիս մրշուշին մէջ ինկած,
Մայրը՝ որդին լալահառաչ կ'որոնէ.
Զո՛ւր, վայրապար կը դեգերի շրփոքած.
Ու չի՛ գըտներ իր սիրելին, հեծեծէ:
Վայնասուններ, խուլ հրձիւններ ամեն տեղ,
Բոցն ու արցունք, ծուխ, հառաչանք միացած.
Կը յօրինեն տեսարան մը սրտազեղ.
Արհաւիրով ու բոցերով շաղախուած:
Որոնց վըրայ նայուած ասէն փոքորկի.
Միտքդ յանկարձ, եռքիւնդ ցընցըւի,
Նքէ ըլլայ սիրտդ փերթ մը մարմարի,
Կը փշրուի, հոգիդ իսկոյն կը յուզուի:

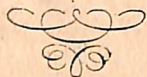

Գ Ա Ր Ո Ւ Ն

Ողո՛յն գարուն, համայն բընուրբուն նորագարբ,
Գաւեսեր, հովիտ եւ բլուրներ մարգագարդ.
Ծաղիկներով, կանանչներով պննրւած,
Գեղեցկապէս փայլին հանդէպ մեր աչաց.
Մեղուին բզգիւն, հեզձայն մրմունջ վրտակին,
Թռչուններու սիրուն երգը հեռագին.
Հրնուեցընեն ըլլաւոր սրտեր սրգաւոր,
Որոնք մաշին հառաչանքով օրէ օր,
Զ'ունին անոնք գրքացող մը յ'աշխարհի,
Արգահասող բարեկամ մը՝ որ խորհի,
Խեղճութիւնը զիրենք պատեր մահասուեր,
Եւ հորիզոն իրենց կեանքի մըքազներ.
Զունին անոնք կրտսր մը հաց եւ նըւաղ,
Կը բափառին փողոցները անսրւաղ.
Յընցոտիներ պատած իրենց մերկութիւն,
Զեն գիտեր թէ որո՞ւ դիմեն յօգնութիւն:
Գարունն անա, սակայն բանայ իր դուներ,
Եւ կը սրբէ հեգին աչկէն արցունքներ.
Կը փարատին մեզ ու մըռայլ քանձախաւ,
Ու պարզըւի կապոյտ կամարն այն անբաւ,
Քամին սաստիկ ա՛լ կը դադրի գոռալէ,
Գարնանային մեղմ գեփիւնը կը սուլէ.
Ծաղկին ծառեր ու տերեւներ կ'ըզգենուն,
Արագիլն ալ շուտով դառնայ իրեն բոյն.
Եւ առուակներ դրդըջելով կը սահին.

Դաճի մեջէն կ'երգէ զըւարթ Գեղունին:
 Ո՛վ դու գարուն, կեանքիս այգը զովարար,
 Ովասիսը հոգւոյս ծաղկոս ու դալար,
 Քեզմով միայն պիտի ցրուի նակսիս մրուալ.
 Երբ այցելեմ քու դաճերը ցողափայլ.
 Կամ երբ շրջիմ հովսին մէջը ծաղկաւեհ,
 Դիտել պարը մեղուններու վեհ ի վեհ.
 Որչա՛փ սիրեմ քիթեռնիկին ոսոսսին,
 Կամ քե լըսել գառնուկներու հեճ-մային.
 Որք նարակին խոսոց վրայ հոյլ ի հոյլ,
 Բայց խըմբըին երբ կը լըսեն հովուին սոյլ.
 Որչա՛փ սիրեմ մի պաղպաջին առուի փոլ,
 Ընկողմանիլ ու երազել հեճանքով.
 Կամ քե քաւուս անտառի մը շուփին սուլ,
 Առանձնանամ, վիշտերուս հեճ անյատակ:

Р. У.

№ 5885